

Nr 668

Av herr **Jacobsson, Gösta**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 157, med förslag till kungörelse med särskilda bestämmelser om utförsel av obeskattade varor i fartygstrafiken över Öresund.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 157 till riksdagen med förslag till kungörelse med särskilda bestämmelser om utförsel av obeskattade varor i fartygstrafiken över Öresund föreslås vissa väsentliga inskränkningar i den ordning för varuförsäljningen som sedan åtskillig tid praktiserats i överensstämmelse med vad som ansetts vara internationell kutym. Denna försäljning av obeskattade varor har tillhört Öresundstrafikens speciella attraktioner, vilken skänkt trafiken en atmosfär, som är olik den som är förhärskande inom den noga inrutade tillvaro som den svenska allmänheten eljest är van vid. Den rådande ordningen har otvivelaktigt befrämjat turisttrafiken mellan länderna på ömse sidor av sundet. Å andra sidan kan det icke bortses ifrån att försäljningen av obeskattade varor dels vållat icke oväsentligt avbräck för statens skatteinkomster, dels ock haft menliga verkningar för detaljhandeln i vissa branscher, särskilt i gränsstäderna som haft att saluföra samma varor beskattade.

I propositionen saknas närmare upplysningar om förslagets konsekvenser för turisttrafiken och för de berörda rederierna, bl. a. statens järnvägar. Ej heller klarlägges däri närmare förslagets internationella aspekter. Jag utgår ifrån att upplysningar därom kommer att lämnas vederbörande riksdagsutskott.

Den omfattning som trafiken efter hand fått har otvivelaktigt utgjort tillräcklig grund för att av fiskaliska skäl vissa restriktioner tagits under övervägande, även om verkningarna därav på skatteintäkterna icke får överskattas.

Det vill emellertid förefalla som om propositionen i vissa detaljer har gått något för långt. Bland bestämmelserna har sålunda infogats i och för sig onödiga ordningsföreskrifter av huvudsakligen polisiär natur, vilkas genomförande kommer att skapa praktiska svårigheter och dessutom av allmänheten kommer att uppfattas som i någon mån trakasserande. Deras efterlevnad kommer att bli svår att i praktiken kontrollera.

Det torde till en början bli svårt att nöjaktigt förklara, varför tobaksvaror endast skall få försälas till passagerare som fyllt 18 år, när motsvarande begränsning icke finnes för tobaksförsäljningen i land.

Vidare kommer uppenbarligen det strikta upprätthållandet av förbudet

mot spritutskänkning före klockan 12 på dagen att medföra praktiska olägenheter vid serveringen ombord. På Malmö—Köpenhamns-routen avgår båtar mellan kl. 11 och 12. Förslagets genomförande i denna del skulle innebära, att serveringen av spritdrycker till allmänheten icke får äga rum förrän vid slutet av intagen måltid, då endast kort tid återstår innan fartyget löper in i hamn. Klockslagsregleringen torde dessutom såsom sådan icke vara ägnad att avhålla från spritförtäring eller främja nykterheten, snarare kan den få motsatt verkan. Den kan bl. a. komma att ge upphov till att en mindre tilltalande förtäring av medförda spritdrycker kommer att florera.

Diskrimineringen av de s. k. månskensturerna torde vara att bruka större våld än omständigheterna kräver. Restriktionerna för försäljningen på sådana båtturer, där av omständigheterna (förekomst av dans eller musik) framgår att huvudsyftet icke är trafik i vanlig ordning, synes komma att försätta vissa rederier i ett ogynnsamt läge. Då hithörande turer merendels är ett led i den vanliga trafiken och går enligt tidtabell, torde det dessutom bli svårt att finna någon bestämd distinktion mellan densamma och övrig trafik. I ett speciellt fall har dessutom anledningen till att fartygen ordnat med dans och musik som publikdragande moment varit den, att dessa till följd av dem anvisad olämplig kajplats i Köpenhamn haft ett handikapp i förhållande till den övriga trafiken. Det är att märka att genom den föreslagna minskningen av de obeskattade spritkvantiteterna, som får medföras å varje resa, nykterhetsskäl icke torde kunna åberopas för den föreslagna bestämmelsen.

Slutligen torde gentemot propositionens förslag i fråga om bestämmelsernas ikraftträdande den 1 juni kunna riktas den invändningen att vederbörande rederier, som baserat sin trafik å den nuvarande ordningen och chartrat fartyg och anställt folk under de nuvarande betingelserna, får alltför kort rådrum för den erforderliga omställningen. På arbetsmarknaden anses det numera skäligt att visst varsel tillämpas gentemot de anställda vid driftnedläggelser. Det torde icke böra krävas mindre av staten än av enskilda i liknande fall.

Då riksdagsbeslutet i ärendet icke torde kunna föreligga förrän under senare delen av maj, kommer alltför kort tid att återstå för rederierna för att träffa sina dispositioner. Tiden för ikraftträdandet torde i varje fall icke böra sättas tidigare än till den 1 juli 1961.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag,

att riksdagen icke måtte godkänna de i kungörelseförslaget upptagna bestämmelserna rörande förbudet mot försäljning av tobak till passagerare under 18 år, rörande förbudet mot spritutskänkning före kl. 12 på dagen och röran-

de det absoluta förbudet mot försäljningen å vissa fartyg, samt att tidpunkten för ikraftträdandet sättes till tidigast den 1 juli 1961.

Stockholm den 9 maj 1961

Gösta Jacobsson